

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8111/ G. Lieffering
Onderwerp Vrijgeven voor inspraak inrichtingsplan plein
Damsterdiep

De leden van de gemeenteraad van Groningen
te
GRONINGEN

GRIFFIE
reg.nr. <i>grog. 1833315</i>
ingek. 12 FEB 2009
class. <i>-2.0751</i>
te beh. door: <i>gr</i>
kopie gez. aan: <i>dagmail 12/2</i>

Datum 12 FEB 2009

Bijlage(n)

Ons kenmerk RO 09.1797252

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer/mevrouw,

Op 25 april 2007 is een ontwerp voor het plein aan het Damsterdiep ter goedkeuring aan uw raad voorgelegd. U hebt toen een motie aanvaard waarin u uitspreekt, dat enige vergroening van het toekomstige plein op de garage Damsterdiep wenselijk is. Dit is gezien het tekort aan groen in Binnenstad Oost en omdat dit de verblijfskwaliteit verhoogt en de uitstraling vriendelijker maakt.

In uw vergadering van 14 november 2007 is door uw raad in aanvulling op het voorgaande, een motie ingediend naar aanleiding van de opgraving van een sluis uit de 16^e eeuw. U verzoekt daarin ons college zorg te dragen voor conservering van de sluis en bij de inrichting van het gebied op enige wijze het belang van deze plek in de geschiedenis van de stad Groningen zichtbaar te maken. U verwijst hierbij naar de wijze waarop de plekken van de oude stadspoorten in de Herestraat en de Oude Boteringestraat zichtbaar zijn gemaakt.

Voor de uitvoering van deze moties hebben we een voorstel gemaakt. Daarbij hebben we recht proberen te doen aan de ingrediënten die u hebt aangegeven in de twee moties. Ons voorstel is opgebouwd uit twee onderdelen, te weten de inrichting van het pleingedeelte tussen de beide rijbanen en de wijze waarop de archeologische elementen in (semi-)openbare ruimte zijn gepositioneerd. Kunst is wat ons betreft een derde dimensie waarvoor we nog een voorstel willen doen in samenspraak met het CBK. De voorstellen zijn door ons toegelicht in de vergadering van de raadscommissie R&W van 4 maart 2008.

Het plein

Ons college heeft medio 2008 aan Karres en Brands landschapsarchitecten gevraagd een drietal ontwerpschetsen voor het Damsterdiep te vervaardigen. Een groen, een stenig en een waterrijk plein werden gevraagd. Het belang van het Damsterdiep in de reeks openbare ruimten van de stad is groot. De geschiedenis van de plek, de werking als toegangspoort van de binnenstad en het toekomstige gebruik en kwaliteit van het plein geven het Damsterdiep een grote mate van gelaagdheid. Een toekomstige

inrichting zal deze gelaagdheid moeten respecteren. Daarom is in onze ogen een keuze, gebaseerd op één aspect van de gelaagdheid, een gemiste kans. Is het mogelijk om een ontwerp te maken dat groen is als het groen moet zijn, dat verhard is als het plein nodig is voor een manifestatie of evenement en dat op andere momenten de lucht laat weerspiegelen in het water? Een plein dat zowel parkeerplaats, stadsentree, ijsbaan of plantsoen kan zijn? Een plein dat als een kameleon van kleur kan veranderen? Ons voorstel gaat uit van het faciliteren van de belangrijkste verbindingen en looplijnen. De vlakken daartussen worden iets verdiept aangelegd. In de zomer worden deze incidenteel (bv. bij temperaturen $>30^{\circ}$) gevuld met een dunne film water: het plein is dan een grote hemelspiegel en refereert aan het verleden als haven. In de winter gebeurt dit in de vorstperiode zodat hier kan worden geschaatst. Recente voorbeelden, zoals het plein van Corajoud in Bordeaux, laten de grote aantrekkingskracht van een dergelijk waterplein zien. In het voorjaar worden de bomen, die in grote bakken staan, over het plein verspreid. Eventueel kunnen de vlakken tijdelijk voorzien worden van graszoden. Eens per jaar krijgt de Dam in Amsterdam een tijdelijke grasmat en is op dat moment het drukste park van de stad. En als het nodig is, blijft het Damsterdiep leeg, voor een evenement. De bakken met bomen staan dan langs de kant.

In onze ogen is een dergelijk plein met een slim, low-tech beheersmodel te programmeren. De kunst hierbij is om het zo eenvoudig mogelijk te houden. Natuurlijk kan men ook kiezen om één van de drie varianten definitief te realiseren maar wij zijn van mening dat de rijkdom van mogelijkheden van het 'drie-in-één-plein' deze oplossing zo bijzonder maakt. Het Damsterdiep wordt een dynamische plek in de stad die zich aanpast aan de behoefte van de inwoners van de stad.

De aanlegkosten van dit plein in deze opzet passen binnen de eerder door u vastgestelde budgetten.

Over de beheerkosten van een dergelijk model is overleg gevoerd met de interne deskundigen op het vlak van beheer en onderhoud. Deze komen tot de conclusie dat de kosten voor het beheer passen binnen de gemiddelde budgetten die hiervoor beschikbaar zijn. Extra kosten voor verplaatsen van bomen en aanbrengen en weglaten lopen van water, zijn marginaal. Uitgangspunt is dat een beheerst gebruik wordt gemaakt van de "schakelmogelijkheden" van het plein.

De archeologische elementen.

Voor de inpassing van de elementen die gevoelig zijn voor weersinvloeden, namelijk de sluisdeuren en de palen/remmingswerken die zijn gevonden heeft de architect van de garage en het gebouw, Onix, een voorstel gemaakt. Zijn uitgangspunt voor de verwerking van deze elementen is de zogenaamde "exploded view". De elementen waaruit de sluisdeuren zijn opgebouwd krijgen in zijn visie gefragmenteerd een plek in de garage. De individuele sluselementen worden hierdoor individueel belicht en men krijgt informatie hoe de sluis in elkaar zit; met als hoogtepunt de deuren zelf die worden opgehangen in de vide van het gebouw (de "Canyon"), een centrale plek waar het plein, de parkeergarage en het gebouw samenkomen. Door de toetreding van daglicht via deze vide zijn de deuren goed waarneembaar. 's Avonds kunnen de

deuren worden aangelicht. Het hout van de remmingswerken die in planken is verzaagd, wordt verwerkt in de wandbekleding van de garage, conform het interieurbeeld zoals dat destijds is getoond bij de vaststelling van het bouwplan. Ook zijn delen van de oostelijke kades bewaard gebleven. Hieruit zijn schijven gezaagd. Deze ruim 4m hoge elementen krijgen een plek in de groenzone in het oostelijk deel van het gebied, nabij de kruising met de Oosterhavenbrug.

Kunst

We zijn nog met het CBK in overleg over de wijze waarop kunst in het totale ontwerp kan worden geïntegreerd. Bij de aanbieding van de uitwerking van het plan zullen we u hiervoor een voorstel voorleggen.

Klankbordgroep

Het plan is besproken in de klankbordgroep. Deze heeft positief gereageerd. Wel plaatsen zij kanttekeningen bij het gebruik van water en de daarvoor aan te brengen randen op het plein. De klankbordgroep pleit voor het zoveel mogelijk bewaren van het oorspronkelijke multifunctionele karakter van het plein. Dit vindt zij een wezenlijke kwaliteit van het plein. Dat betekent dat de niveauverschillen minimaal moeten zijn. Ook zal het waterniveau laag moeten zijn en in beperkte mate moeten worden "aangezet". Vervuiling, legionella etc. moet worden voorkomen. De wijze waarop het groen wordt geïntroduceerd, roept veel waardering op, ook vanwege het flexibele karakter ervan. Zo kan er ook groen aan de zuidzijde van het plein komen, waar dit aanvankelijk onmogelijk was vanwege de beperkte ruimte op het trottoir aan die zijde en door de ligging van de garage.

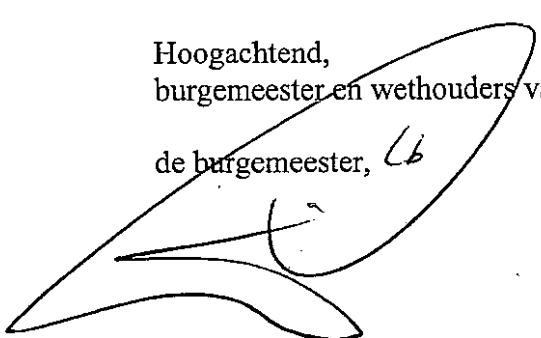
Vervolgstappen

Het plan moet nog worden uitgewerkt in een Voorlopig Ontwerp en vervolgens in een Definitief Ontwerp. Naar de mening van ons college wijkt het inrichtingsprincipe voor het pleingedeelte dusdanig sterk af van het oorspronkelijke voorstel, dat wij ook andere belanghebbenden de mogelijkheid willen bieden om op dit gewijzigde plan te reageren. Indien uw raad van mening is dat dit plan voldoende beantwoordt aan de destijds door u gemaakte opmerkingen, vragen we u om in te stemmen met de tervisielegging van dit gewijzigde plan. Uw standpunt hierover vernemen we graag via de Raadscommissie R&W aan de hand van een door ons te verzorgen presentatie van het schetsontwerp.

Wij verwachten u hiermee op dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester, *cb*

de secretaris,

